

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000
SLOVENIANS IN U. S., CANADA
AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS: ONE NATION IN-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

VOLUME IV.—LETO IV.

CLEVELAND, O., SOBOTA (SATURDAY) DEC. 24th, 1921.

ST. (NO.) 301.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Posamezna številka 3c.

E. V. DEBS IN 23 DRUGIH POMILOŠČENIH ZA BOŽIČ

POMILOSTITEV DEBSA JE SAMO DELNA, KAJTI VRNJENE MU SE NISO NJEGOVE DRŽAVLJANSKE PRAVICE. — VEČ KRŠILCEV VOJNIH ZAKONOV SE BO MORALO VRNITI V ROJSTNO DEŽELO.

Washington, 23. dec. — Predsednik Harding je danes odredil pomiloščenje Evgena V. Debsa, ki je bil dvakrat socialistični kandidat za predsednika Zedinjenih držav. Obenem se je pomilostilo še 23 drugih političnih kaznjencev, ki so se nahajali v zaporu radi kršenja vojne zakona.

Predsednik je obenem pomilostil tudi pet ameriških vojakov, ki so pripadali ameriški posadki, ki je nastanjen v Nemčiji ob reki Reni. Vsi ti vojaki so bili obsojeni pred vojaškim sodiščem na došmrtni zapor, ker se jih je spoznalo krivim uboja nekega bivšega častnika.

Edino splošno znano ime na seznamu pomiloščenih kaznjencev je ime Debsa, in dejstvo, da je bil dvakrat predsedniški kandidat enega milijona volilcev Zedinjenih držav je veliko pripomoglo do njegove osvoboditve.

Ko Debs stopi na Božični dan iz zvezne jetnišnice v Atlanti, mu bo dana sicer popolna svoboda, toda pravice državljanstva mu ne bodo vrnjene. To pomeni, da mu bo nemogoče nastopiti kot kandidat katerekoli politične stranke.

Debs je bil spoznan krivim v Clevelandu kršenja vojne zakona in obsojen na desetletni zapor 14. septembra, 1918. Apeliralo se je sicer na najvišje sodišče Zedinjenih držav, toda tudi to je 10. marca prihodnjega leta potrdilo obsodbo. Debs je nastopil svojo kazen 12. aprila, 1919 v jetnišnici v Moundsville, W. Va., pozneje pa je bil premeščen v zvezno jetnišnico v Atlanta, Pa.

Vlada je tekom razmotrivanja Debsovega slučaja vedno stala na stališču da o krivdi Debsa, namreč, da je aktivno in namenoma nasprotoval prisilni vojaški službi, ni sploh nikakega dvoma, toda do pomilostitve so jo dovedli sledeči razlogi:

Prvič, da je bil dvakrat predsedniški kandidat; drugič, da njegovo govorjenje ni nikdar prestopilo gotovih mej primernosti, in da bi najbrže ne bil obsojen na toliko let ječe, ako bi bil manj prominenten v javnem življenju; tretjič, da je star mož in fizično slaboten, in končno, da je kazen, ki jo je prestal dosedaj, že dovolj velika.

Ko je bil danes popoldne v Beli hiši podan seznam imen onih, katerih kazen se je pomilostilo, je bilo obenem podano naznanilo, da so pomiloščeni v prvi vrsti oni, ki na ta ali oni način nasprotovali vojni, da so člani I. W. W., ki tvorijo nekako eno tretjino od vseh, ali izjavili, da se kesajo svojih činov ali pa se jih bo deportiralo.

Justični department ni priporočil pomiloščenja za nobenega izmed onih kaznjencev, ki so priporočali sabotažo ali prevrnitev vlade s silo. Kajti predsednik je dal razumeti, da takih slučajev sploh ne bo sprejel v razmotrivanje.

Predsednik ni z ozirom na oprostitev Debsa podal nikake posebne izjave, a izrazil je željo, da se obvesti javnost, da se s temi pomilostitvami nikakor ne misli napraviti vtisa, kot da so bile kazni, ki so jih odredila sodišča, previsoke. Veliko izmed še vedno zaprtih članov I. W. W. je takih, ki niso državljani, medtem ko je dosti obsojenih državljanov še vedno na prostem pod varščino.

Med pomiloščenimi je tudi Mrs. Idell Kennedy, ki je bila obsojena v Los Angelesu, ker je bila spoznana krivim obtožbe, da je zavirala izvajanje zakona za prisilno vojaško službo na ta način, da je skupno z nekim prodajalcem očal oskrbovala onim, ki so bili klicani v armado, očala, ki so skvarila njihov pogled v toliki meri, da so bili pri preiskavi zavrženi.

Med I. W. W. jetniki, ki so bili oproščeni je tudi Charles Ashleigh, pisatelj, pesnik in govornik, ki je bil obsojen na deset let zapora, od katerih je dve že prestal. Njega se bo deportiralo v njegovo rojstno deželo, ki je Anglija. Izpuščen in odrejen za deportacijo je tudi Giovanni Baldazzi, urednik nekega italijanskega glasila I. W. W. Med oproščenimi se nahaja tudi nemški protestantski duhoven William Schumann, ki je tekom vojne v svoji cerkvi pri pridigi izjavil, da bo Bog kaznoval vse sovražnike Nemčije.

Chicago, 23. dec. — Otto F. Bransteter, izvršni tajnik socialistične stranke je nočjo podal izjavo, v kateri označuje osvoboditev Debsa kot koncesijo, katero se je podalo godrnjaje šele potem, ko je zahteva za njegovo

Velika sladkor na korporacija prosta prosekucije.

JUSTIČNI TAJNIK DAUGHERTY JE ODVEZAL VELIKO SLADKORNO KORPORACIJO VSEH OBDOLEŽB.

Washington, D. C. — Justični tajnik Daugherty je danes odredil, da vlada ustavi prosekucijo proti sladkorni korporaciji, American Sugar Refining Co., ki je bila obtožena kršenja protitrustnega zakona.

To pomeni, da obtožena družba in njej podrejene družbe niso trust, ki stremi za monopolom v sladkorni industriji.

"Po mnenju departmenta ni American Sugar Refining Co. nič več trust," pravi izjava justičnega tajnika. "Za časa, ko je bila tožba vložena, je družba s pridruženimi interesi kontrolirala 72 procentov sladkorne industrije v Zedinjenih državah, a danes se je ta kontrola znižala na 24 procentov." Zatrjuje se, da si je družba iz zveze tožbe prizadevala zadostiti zahtevam zakona. Prekle te dolgo zavlačevanje tožbe bo brez dvoma jako blagodejno vplival na vse panoge sladkorne industrije v Zedinjenih državah."

Vojaki poslani proti štrajkarjem.

GOVERNER DRŽAVE KENTUCKY JE POSLAL MILICARJE V ŠTRAJKOVNO OKROŽJE, AKORAVNO KRAJEVNI URADNIKI TEGA NISO ZAHTEVALI.

Frankfort, Ky., 23. dec. — Governor Morrow je danes odredil, da se v Newport, Ky., odpošlje štiri stotnje, skupaj 160 mož, da vzdržujejo "red" v tamkajšnjem okrožju. V Newportu je v teku štrajk jeklarskih delavcev.

Akcija governorja je posebno presenetljiva vsled dejstva, ker krajevni narodni organi sploh niso apelirali na governorja, da naj pošlje vojske. Poroča se, da bodo vojski dospel v Newport jutri ob polosmi uri zjutraj. Governor Morrow pravi v svoji odredbi, da so pripravljene še tri nadaljne stotnje, da vsak čas odrinejo proti Newportu.

svobodo postala tako močna, da se ji je bilo težko zoperstavljati.

"Naravno je, da smo zadovoljni, da se je osvobodilo Evgena V. Debsa," pravi izjava tajnika, toda nismo pa presenečeni. Vedno večja zahteva organiziranega delavstva in naraščajoče prepričanje med vsemi razredi prebivalstva za njegovo osvoboditev je ugotovilo, da se vlada ne bo mogla dolgo zoperstavljati temu preprostem dejanju pravičnosti."

Zvezni justični pravdnik v Clevelandu, E. S. Wertz, ki je leta 1918 vodil prosekucijo proti Debsu, se je sinoči izjavil, da je on odsvetoval njegovo oprostitev, ko se je justični tajnik Daugherty obrnil nanj za svet.

Zvezni sodnik v Clevelandu, D. C. Westenhaver, ki je vodil obravnavo proti Debsu in ki ga je obsodil na 10-letni zapor, je sinoči izjavil, da nima ničesar reči z ozirom na poročilo o Debsovi oprostitvi.

Sodnijski uradniki pravijo, da je bila Debsova obravnavna ena najbolj dramatičnih, kar se jih je kdaj izvršilo v Ohio, za kar je bilo v prvi vrsti odgovorno dejstvo, ker se mu je dovolilo, da se sam zagovarja pred poroto. "Jaz ne zanikujem ničesar, in ne preklecujem ničesar," je dejal Debs na koncu. Ko je bila izrečena obsodba, je Debs dejal samo: "V božjem času se bo vse poravnalo. Proti poroti ali sodniku nimam niti besede pri tožbe."

Debata glede submarinov se nadaljuje.

FRANCOSKI DELEGATJE SUGESTIRAJO 90,000 TON KOT MINIMALNO SUBMARINSKO SILO.

Washington, 23. dec. — Današnja seja konference je bila posvečena nadaljnjemu debatiranju glede angleškega predloga za odpravo vseh submarinov. Diskusija še ni končana, temveč se bo nadaljevala jutri.

Razprave glede tonaže drugih manjših bojnih ladij morajo počakati toliko časa, da se reši vprašanje submarinov, akoravno se poroča, da je francoska delegacija že prejela naročila z ozirom na stališče, ki je naj zavzame.

Admiral de Bon je danes v imenu Francije izjavil, da nobena važnejša pomorska sila ne more shajati z manj kot 90,000 tonami submarinov, katero količino se predlaga v ameriškem mornariškem programu le za Anglijo in pa Zedinjene države.

Anglija pa je mnenja, da bi bila taka submarinska moč za Francijo v razmerju z številom njenih velikih bojnih ladij veliko preobsežna, in da bi v sorazmerju z ameriškim predlogom morala imeti le 30,000 tonov submarinov.

— **Ženin prehitro vozil.** Louis Horwitz, 30, 1365 East Blvd., je bil pripeljan včeraj pred sodnika Selzerja, da ga sodi, ker je prehitro vozil. Horwitz se je hotel opravičevati ter je povedal sodniku, da je peljal v svojem novem avtomobilu svojo nevesto in njeno mater, in da se je tedaj, ko je bil prijet, ravno peljal s svačbe. Sodnik ga je pa lepo podučil, da se mora sedaj, ko je oženjen, umiriti ter privaditi na počasnejšo vožnjo. Pritisnil ga je za \$10 in sodne stroške.

Governor utemeljuje pošiljatev milicarjev s poročili iz privatnih virov, in pravi, da je iz teh poročil prišel do sklepa, da je položaj tak, da krajevnim organom ni mogoče obvladovati položaja.

"Nevarnost obstoja," pravi governor, "da vsak trenotek pride do izbruha, ki bi bil gramota za državo, v katerem bi lahko večje število oseb zgubilo življenje."

— **Neko mlado dekletce,** ki ni hotelo povedati svojega imena, je bilo včeraj prijet, ker je, hotel podariti svoji materi božično darilo, mislilo istega ukrasti.

Aretirana je bila, ko jo je videl neki policaj prihajati iz neke apartmen hiše z božičnim zavojem. Vprašal jo je, kaj ima. Dekletce je skril zavoj na hrbet ter odgovorilo: "Nič". Policaj je vedel, da je božični zavoj naslovljen na enega izmed stanovalcev hiše, katerega je pustil pismo na poštni prihi. Povedal ji je, da zavoj ni njen ter jo odvedel na policijsko postajo, zavoj pa je vrnil poštnim oblastem. Uvedla se bo preizkava. Ko so prišli k njej njeni starši je rekla, da hotela dati materi nekaj za Božič.

— **V Emergency Hospital,** 1780 E. 55 St., se nahaja Mary Božeglav, sestra poznane gostilničarja Rudi Božeglava. Opeirana je bila na slepiču. Želimo ji hitrega okrevanja.

1,000 naseljencev spuščeni v Ameriko za Božič.

SMELI BODO OSTATI V DEŽELI TRI MESECE, POTEM PA SE BODO MORALI VRNITI V SVOJO DOMOVINO, AKO VLADA NE NAPRAVI IZJEME V NJIH SLUČAJU.

New York, 23. dec. — Delavski tajnik Davis je danes odredil, da se nekaj nad 1000 tujcemcev, ki so bili zadržani na Ellis Islandu, ker jim je naselniški zakon preprečeval vstop, izpusti v deželo, da prebijajo božične praznike pri svojcih ali prijateljih, ki žive v Ameriki. (Med temi se nahaja tudi več Slovencev in Slovenk, kot je bilo razvidno iz prejšnjih poročil glede te zadeve. Op. ured.)

Glasom odredbe bodo ti tujcemci smeli ostati v Zedinjenih državah 90 dni, nakar se bodo morali zopet povrniti v deželo njih rojstva. Toda možnost je vendar, da se to ne bo nikdar zgodilo. V prvi vrsti je pričakovati, da bo vlada napravilo to, za izjemen slučaj, ter vsem dopuščenim tujcemcem dovolila, da ostanejo v Zedinjenih državah za stalno, ako pa bi se to ne zgodilo, tedaj obstoja še druga možnost. V New Yorku se je namreč več mogočih interesov zavzelo, da prično z bojem proti zakonu, ki omejuje naseljevanje, in sicer na podlagi trditve, da je proti-ustaven. Ako bi torej najvišje sodišče odločilo, da je zakon proti-ustaven, tedaj bi isti postal neveljaven, in vsem tem, ki so bili danes dopuščeni v deželo, bi se ne bilo treba vračati nazaj v Evropo.

Med izseljenci, med katerimi je največ Poljakov, Grkov in Madžarov, je zavladalo silno veselje, ko je danes popoldne, nekoliko po 3. uri prišla tozadevna odredba delavskega tajnika. V teku dveh ur je odšlo iz Ellis Islanda že 200 oseb, in kot se izjavlja naselniški komisar Tod bodo do jutri (to je, danes) zvečer že vsi na poti napram mestom, v katerih jih čakajo svoji in prijatelji. Večji del izmed onih, ki so bili zadržani tukaj, so ženske in otroci, ki imajo tukaj moze oziroma očete; mladoletni dečki in deklice, po katere so poslali njih bratje ali sestre, ali pa starejši moški in ženske, za katerih vožnjo so preskrbeli njih sinovi ali hčere.

— **Žena zmagovalka.** Mrs. Noami Miller je dobila včeraj ločitev zakona, povrhu pa še \$1000 alimonija. Za razpoko je tožil njen mož William H. Miller, ki je prodajni poslovodja The International Metal Hose Co., nakar je tudi žena vložila proti-tožbo. Kot smo že poročali, je Miller dolžil svojo ženo, da se je vozila naokrog v avtomobilu z nekim 60-letnim sivolasim financirjem iz Buffale. Mrs. Miller, ki je stara 27 let, zanikuje obdolžbo. V svoji tožbi pa dolži Millerja krutega ravnanja in pa da ni povoljno skrbel za njo. Rekla je, da je bil mož tako ljubosumen, da jo niti njeni sorodniki niso smeli poljubiti. Najel je privatne detektive, da so jo opazovali. Sodnica Florence Allen je odločila v prid ženski, in poleg tega da mora plačati Miller \$1.000 alimonija svoji ženi, mora plačati še stroške svoje in njene obravnave, ter vrniti ženi vso njeno osebno lastnino.

— **Letos so bile božične pošiljke** bodisi darov ali voščil silno velike. Skozi clevelandsko pošto je šlo letos skoro 5,000,000 božičnih zavojev in skoro 10,000,000 dopisnic.

Harding zagovarja četvorni sporazum.

RAZLIKA V TOLMAČENJU JE BREZ POMENA, PRAVI PREDSEDNIK V OBRAMBI KONFERENČNEGA DELA.

Washington, 23. dec. — Predsednik Harding je danes javno nastopil v obrambi četvernega sporazuma glede Pacifika. On pravi, da vidi v tej pogodbi garancijo za mir na Pacifiku, in da je brez pomena, kako se jo tolmači.

Harding pravi, da je silno zadovoljen z rezultati, ki jih je konferenca dosedaj dosegla, ter izjavlja, da predstavlja ista "največji prispevek k miru in dobri volji, kar se jih pomni v dobi krščanstva."

Tozadevno izjavo je podal predsednik osebno v pogovoru s časnikarji. Predsednik je govoril pred časnikarji o rezultatih konference z jako velikim navdušenjem, in zdlo se je, da je njegova izjava bolj podobna kakemu govoru pred javnostjo kot pa formalni izjavi za časnikarske poročevalce.

Harding je dejal, da je konferenca ustvarila nek novi duh, ki išče in zahteva miru, in da mora ta duh dodatki k veselju splošnega božičnega razpoloženja.

— **Nad bodočo Kohlerjevo administracijo** so se že pričeli zbirati temni oblaki. Republikanski mestni svetniki, ki bodo sedeli v novi mestni zbornici, se že pripravljajo, da bodo županu nasprotovali, kjerkoli se bo dalo. To se pravi, ako bo prišel Kohler pred zbornico s prošnjo, naj ga suje za to ali ono spremembo, mu bodo republikanci nasprotni, čeravno bodo prepričani, da bi bila stvar koristna. Prihodnji torek bode imela stara garda republikanske stranke skupen sestanek, kjer se bodo posvetovali, kako bodo vodili opozicijo proti županu. Kakih pet republikanskih koncilmanov, ki so nekoliko manj zagriženi, se ni dalo pregovoriti, da bi se pridružili večini. Oni pravijo, da bodo vsako predlagano stvar preje pretehtali, predno bodo isti nasprotovali, pa naj pride od katerekoli strani hoče.

— **Žena zmagovalka.** Mrs. Noami Miller je dobila včeraj ločitev zakona, povrhu pa še \$1000 alimonija. Za razpoko je tožil njen mož William H. Miller, ki je prodajni poslovodja The International Metal Hose Co., nakar je tudi žena vložila proti-tožbo. Kot smo že poročali, je Miller dolžil svojo ženo, da se je vozila naokrog v avtomobilu z nekim 60-letnim sivolasim financirjem iz Buffale. Mrs. Miller, ki je stara 27 let, zanikuje obdolžbo. V svoji tožbi pa dolži Millerja krutega ravnanja in pa da ni povoljno skrbel za njo. Rekla je, da je bil mož tako ljubosumen, da jo niti njeni sorodniki niso smeli poljubiti. Najel je privatne detektive, da so jo opazovali. Sodnica Florence Allen je odločila v prid ženski, in poleg tega da mora plačati Miller \$1.000 alimonija svoji ženi, mora plačati še stroške svoje in njene obravnave, ter vrniti ženi vso njeno osebno lastnino.

— **Letos so bile božične pošiljke** bodisi darov ali voščil silno velike. Skozi clevelandsko pošto je šlo letos skoro 5,000,000 božičnih zavojev in skoro 10,000,000 dopisnic.

Priznanje sovjetske vlade blizu.

Moskva, 23. dec. — Moskovski listi z velikim navdušenjem razpravljajo poročilo z ozirom na konferenco med Lloyd Georgeom in Briandom, v katerem je rečeno, da je angleški ministrski predsednik Lloyd George priporočal Briandu priznanje sovjetske vlade, in da se je na vse evropsko ekonomsko konferenco poklicel tudi Rusijo.

"Povsem jasno je," pravi uradni organ "Pravda", da predvečer priznanja od strani vseh buržvaznih vlad."

Na konferenci komunistične stranke, ki se je pričela danes, da pripravi strankin program za deveti vse-ruski sovjetski kongres, ki se odpravi tukaj nočjo pod predsedništvom Kalenina, je prišlo do precej ostrih debat.

Do debate je prišlo, ko se je pričelo z razmotrivanjem spremenjane gospodarske politike sovjetske vlade.

Moskva, 23. dec. — Nevarnost vojne med Rusijo in Finsko je postala tekom tega tedna povsem resna. Sovjetsko časopisje je danes prineslo jako ostro noto, katero je poslal svojemu zunanjemu ministru Čičerin na zadnjo noto Finske. Čičerin pravi, da je finska nota nezadovoljliva in izbegujoča.

Gre se radi podpore, katero daje Finska kontrarevolucionarnem gibanju, ki se je pojavilo v provinci Karelia, blizu finske meje. Po mnenju sovjetske vlade podpira Finska kontra-revolucionarno gibanje iz sledečih razlogov:

1. Zagotoviti hoče jako velike zaloge že posekanega drevja, katerega bi dobili radi ruski interesi, ki podpirajo Finsko. 2. Reakcionarna stranka na Finskem bi rada izrabila zmedo v Rusiji za utrditev pozicije doma. 3. Finska je prepričana, da bi majhen pritisk ob sedanjem času, ko se je sovjetski vladi rano posrečilo poravnati napeto stanje z Poljsko in Rumunijo, medtem ko se aktivnost Japonske na daljnem vzhodu zopet oživlja, morda zadostoval za prevrnitev sovjetske vlade.

Washington, 23. dec. — Trgovski department je danes podal poročilo o položaju v Rusiji. V tem poročilu se zatrjuje, da uvedba novega ekonomskega programa v Rusiji pomeni, da se bo v kratkem vse nadaljne poskuse za uvedbo socializma.

Poročilo trgovskega departmenta pravi, da novo postopanje sovjetske vlade omejuje komunizem, da stremi po delni uvedbi privatne trgovine in industrije in po povečanju privatne produkcije.

— **V pondeljek ob 7. uri zvečer** se vrši v Slov. Domu redna mesečna seja dram. dr. "Lilija". Vse člane in članice se pozivlja, naj bodo gotovo navzoči.

— **Who is next?** Mr. Jablonski slovenski fotograf, je daroval \$5.00 za S. N. Dom. Hvala!

— **V pondeljek na božični praznik** naš list ne bo izšel.

— **Rop na modno trgovino.** Sinoči so udrti v Mayfield modno trgovino, 12006 Mayfield rd., roparji, ter odpeljali blaga v vrednosti \$1.600. Vhod so dobili pri zadnjih vratih, nakar so naložili na čakajoči truck srajce, suknje, čevlje in razno drugo obleko, ter se odpeljali.

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
 Cleveland, Collingwood, Newburgh by mail 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
 3 mo. \$2.00.

United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
 Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.00
 POSAMEZNA STEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastnie in izdaja ga

Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.

CLEVELAND, O., SOBOTA (SATURDAY) DEC. 24th, 1921.

104

OB TEDNU.

Justični tajnik Daugherty je v nalezljivem božičnem razpoloženju obljubil pričeti z bojem proti draginji. Ta vest je gotovo vsakemu dobrodošla, toda še veliko večje ga praktičnega pomena bi bila, če bi bil to svojo obljubo podal nekoliko prej, tako da bi imel za ljudstvo o Božiču pripravljen dar v obliki nižjih cen, ne pa samo obljubo. Po Božiču bo gotovo zopet pričel razsojati stvar z bolj realističnega stališča, in prepustil, da slavni ekonomski zakon zahteva in potrebe izvrši to neprijetno delo. Če se ljudstvu pri tem hrbet krivi, kaj to! Če bi se preveč raztogotilo, se jih pa potolaži z novo "preiskavo". Sicer pa je Daugherty že pri obljubi pokazal, da njegov namen ni preveč resnim vzeti. On pravi, da so poglavitni vzrok draginje trgovci, ki prodajajo potrebščine na drobno. Že iz tega je jasno, da iz njegove moke ne bo nič kruha. Mi sicer vemo, da mali trgovci niso v trgovini zato, da bi delali zgubo, toda resnica je tudi na drugi strani, da tam, kjer mali trgovci dobi dolar, tam ukrade veletrgovec, ki računa z milijoni, iz delavskega žepa tisočake. Mali trgovci ni pravzaprav družega kot komij veletržca, ki mu narekuje svoje cene kot jih narekuje onemu, ki živila producira, namreč farmerju. Mali trgovec nima zvez s producentom, veletrgovec jih pa ima. Ako se hoče torej zlo odpraviti, tedaj se mora pričeti z delom tam, kjer ima svojo korenino, ne pa na majhnih lističih, katere najslabotnejša sapica lahko pihne na tla. Vlada bi lahko odpravila vso prodajo na drobno, toda ako bo pustila pri miru magnate, ki kontrolirajo milijone, tedaj se položaj ne bo niti za 10% izboljšal, temveč celo poslabšal. Ako bi Daugherty povedal, kje tiči resnično zlo, akoravno vemo, da ga ne bi odpravil, bi vsaj vedeli, da govori resnico tako pa vidimo, da niti temu ni kos.

Medtem ko tajnik justičnega departmenta, Daugherty, nima za navadno ljudstvo za Božič družega darila kot obljubo, da je odredil preiskavo visokih cen, pa je poklonil milijonarskim magnatom jako čeden božični dar. Obvestil je namreč veliki sladkorni trust, American Sugar Refining Co., da bo vlada ustavila svojo prosekucijo napram njim. Ta tožba proti sladkornemu trustu je že precej zastarela reč. Bilo je še pred 11 leti, ko je predsedoval Taft, ko je vlada nastopila proti omenjeni sladkorni korporaciji, ki kontrolira sladkorni trg Amerike. Seveda, kot v večini takih slučajev, se ni nikoli ukrenilo nič konkret-

nega. Tudi za časa Wilsonove administracije se ni storilo ničesar, in zdaj, ko so zopet nastopili pri vladi republikanci, obvešča naš dični Daugherty velecenjene sladkorne magnate da se je vlada odločila prosekucijo zavreči. V tozadnem sporočilu pravi, da ta akcija vlade "brez dvoma jako dobrodelno vplivala na sladkorno industrijo te dežele." Mi o tem "blagodejnem vplivu" nimamo nikakega dvoma. Ta vpliv bo gotovo še posebno blagodejen na blagajne sladkornih kraljev, ki so to lepo darilce brezdvomno sprejeli jako veselega srca. Ta akcija justičnega departmenta je nov dokaz, da se proti-trustnih zakonov neče nikdar rabiti v takih slučajih, kjer bi ljudstvo v splošnem imelo kaj dobička, a na drugi strani nas zagotavlja Daugherty, da se bo na podlagi proti-trustnih zakonov prosekutiralo male trgovce. Toda celo to je izjemen slučaj, medtem ko je splošno znano dejstvo, da ima vlada največje veselje s temi zakoni nikdar, kadar kakšna delavska organizacija napove kakšni štrajk. V takih slučajih se ne čaka po 11 let, temveč sodna injunkcija je pripravljena, da se jo vtačne za vrat delavstvu, še predno se štrajk prične. In še se dobijo ljudje, ki verujejo v staro legendo o enakosti pred zakonom!

Thomas Edison pravi, da bodo znanstveniki kmalu znašli proces, potom katerega se bo navadne kovine spreminjalo v zlato. Ako se v resnici kaj takega zgodi — in Edison ni nikak blebatac — tedaj naj se gospodje kapitalisti pripravijo na ekonomsko revolucijo, o kakršni Lenin in Trocki, celo sanjala nista nikdar. Gospodje, ki žive danes od naloženega kapitala, bi tedaj spoznali, da edino resnično bogastvo na svetu je pravzaprav človeško delo, in v veljavo bi prišel tisti znani rek sv. Pavla: Kdor ne dela, naj tudi ne je.

Kitajska predstavlja diplomatom, ki so se zbrali v Washingtonu, jako velik problem. Vsi bi namreč radi kradli po Kitajskem, in namen konference je, doseči sporazum, tako da bi se pri tem poslu preveč ne topli med seboj. To je približno tak problem, s kakršnim se bavi banditska družba, ki stoji pred hišo, katero misli oropati.

Diplomacija je umetnost, ki uči, kako zakriti nekaj, kar imate v resnici v mislih, ne da bi naravnost lagali, in kako pripraviti vašega tovariša, ki vam ne veruje, da bi se obnašal, kot da vam veruje. Kadar se zbere več oseb, ki razumejo ta posel, tedaj vidite pred seboj — diplomacijo v akciji.

DOPIS

Vandling-Forest City, Pa.

Prosim, da priobčite sledečo žalostno vest iz naše nasebine. Dne 19. decembra je v tujakšnji Coal Mine do smrti ubilo rojaka Tony Mikieha. Ob 12:15 minut, ravno po južini je padla nanj v rudnik velika plast kamna ki je tehtala najmanj 25 ton. Bil je na mestu mrtve. Midva sva delala ves čas skupaj ter sva si bila dobra prijatelja, in kot njegov pomagač sem bil torej edini, ki je bil pri njemu ob zadnjih zdihljajih. Hitro sem poklical pomoč

in v petih minutah so bili na mestu rešili, toda bilo je že prepozno. On je bil mrtve. Pokojni zapuščal ženo in 7 otrok. Naj v miru počiva.

Njegov zadnji prijatelj in pomagač pri delu, John Jaklich. Opomba: Kakih trideset mož je delalo cele pol ure, predno so dobili nesrečnežovo truplo izpod kamenja.

Iz stare domovine.

BOJ ZA ŠOLO V PLANINI.

Iz Planine poročajo: V Planini bijejo že dolgo ljut boj zaradi nameravanega razširjenja tamonšnje štirirazrednice v pet-

razrednico. Boj vodi občina oziroma krajni občinski svet proti okrajni šolski nadzornici in proti višjemu šolskemu svetu v Ljubljani.

Višji šolski svet v Ljubljani je preko višjega šolskega odbora v Cirknici razveselil spomladi županstvo v Planini z dopisom, da namerava otvoriti v Planini še peti razred. Na skupni seji sta se pa županstvo in krajni šolski svet izrekli proti tej nameri z motivacijo, da občina ne zmore novih stroškov prej, dokler se končevaljavo ne ugotovi meja med Italijo in Jugoslavijo; če ostane sedanja meja, občina stroškov ne prenese, ker pripada sedaj polovico občine Italiji.

Svoj skupni sklep sta dala krajni šolski svet in županstvo v Planini naznanje višjemu šolskemu svetu v Ljubljani s prošnjo, da uvažuje ta tehtni predlog.

Višji šolski svet v Ljubljani se seveda na ta sklep ni oziral, ampak je sklenil dne 9. maja razširiti štirirazrednico v Planini v petirazrednico. Preko mnenja občine in preko mnenja krajnega šolskega sveta!

Prvi hip so bili Planinci celo veseli, češ, sedaj bo vendar Lah šel. Tam gori v Ljubljani morajo že vedeti! Toda Lah je ostal — kljub dekretu višjega šolskega sveta!

To se je zdelo koncem koncev Planincem čudno. Ali naj le njih polovica nosi vse stroške? Zopet sta zborovala občinski in krajni šolski zastop in protestirala proti odloku višjega šolskega sveta z isto motivacijo kot prvič.

Na ta protest še danes nihče ni dobil pobene odgovora! — Kakor da bi hoteli v Ljubljani reči: — Kaj boste vi! Ferman je tu, torej plačajte!

V nestrepnem čakaniu je prišel mesec september, ko je treba predložiti šolske račune. Krajni šolski svet v Planini ga ni predložil, ker je čakal na odgovor iz Ljubljane, da bi se vedel ravhati. A odgovor pa ni prišel iz Ljubljane, ampak od okrajnega šolskega nadzornika v Cirknici.

Ta je najprej zagrozil s kaznijo po 1000 kron vsakemu članu krajnega šolskega sveta, če proračun ne bo predložen vsaj do početka oktobra. Krajni šolski svet se opravičuje, da nima še odgovora iz Ljubljane. Nato pa je odgovoril g. Kabaj, okrajni šolski nadzornik: — Županstvo v Planini je v priporočilo privolilo v razširjenje tamonšnje šole iz štiri v petirazrednico. Ker ni bilo onega dne predsednika — krajnega šolskega

sveta Lovščina doma, so se izjavili vsi navzoči udje gerentskega sosveta, da je tudi krajni šolski svet s tem zadovoljen. To je bilo sporočeno višjemu šolskemu svetu v Ljubljano in šola se je razširila v petirazrednico. Ako ni šolski proračun pravočasno vložen in od okrajnega šolskega sveta potrjen, ostane šola brez kritja. Tega pa okrajni šolski svet ne sme dovoliti. Zato se čuti okrajni šolski svet prisiljenega staviti županstvu v Planini za kritje šolskih stroškov za leto 1922 predlog v znesku 60.000 kron. Ta znesek mora županstvo v Planini sprejeti v svoj proračun in ga izplačati predsedniku krajnega šolskega sveta v štirih obrokih leta 1922. Protij tej razsodbi ni pritožbe! — Dopis je datiran od 3. novembra t. l.

NAPETOST MED ČEŠKOSLOVAŠKO IN RUSIJO.

Moskva, 18. nov. Čekoslovaška je na meji ustavila drugi transport madžarskih komunistov, ki je bil na potu v Rusijo, in ga odposlala nazaj na Madžarsko. Čiherin je naročil sovjetskemu zastopniku v Pragi, naj vloži pri češkoslovaški vladi zaradi tega protesta, naj zahteva, da se transport takoj prepusti preko Čekoslovaške in naj obvesti češkoslovaško vlado, da smatra njeno postopanje kot očiten neprijateljski korak.

Kralj Horthy. Iz Budimpešte poročajo, da razvija Horthy vedno večjo agitacijo za to, da bi sam bil kronan za madžarskega kralja in se opira pri tem na vojaštvo, zlasti pa na Hejasove čete. Bodi mu, pustimo mu veselje do konca, saj potem, ko pride enkrat tako daleč, bo res enkrat konec tudi njega in vlade krščanske ljubezni na Madžarskem!

DOBA MIRU.

Mi živimo v veliki dobi miru. Mir med Anglijo in Irsko je že viden, pogodba, katero so sklenile štiri velike svetovne sile v Washingtonu pomeni mir na Pacifiku in zmanjšanje mornarice — zakaj bi tudi ne napravile stalnega miru z vašim žetodcem? Če si očistite črevesje in si ga obdržite takega s pomočjo Trinerjevega Grenkega Vina, vas ne bodo nadlegovale žetodne bolezni, počutili se boste zdrave in polne živahnosti. Mr. John Skrdla nam piše iz Wilber, Nebr. 3. decembra: Jaz verjamem v Trinerjevo grenko vino. Prestalo bo vsak preiskus." In Mr. Joseph C. Bielinski nam piše iz Ituna, Sask., 28. novembra: "Z veseljem rečem, da ne bom nikdar brez Trinerjevega Grenkega Vina." Vaš lekarnar ali prodajalec zdravi ima sedaj popolno zalogo Trinerjevih zdravil. In ako želite imeti krasen Trinerjev stenski koledar za 1922, "The Pioneers", pošljite deset centov za poštne stroške na naslov: Joseph Triner Company, 1333-45 So. Ashland Ave, Chicago, Ill.

KRVAVE DEMONSTRACIJE V ŠIBENIKU.

Zagreb, 2. nov. "Novosti" poročajo iz Splita, da so oblasti prepovedale protestno skupščino, katero so sklicali zemljoradniki v Šibeniku, da bi protestirali 1333-45 So. Ashland Ave, Chicago, Ill.

Lepi striček

— Guy de Maupassant. —

Soba mladega moža v petem nadstropju je gledala, kakor v globok prepad, na brezmejno preseko vzhodne železnice, ravno nasproti vhoda v predor pri batignolskem kolodvoru. Duroy je odprl okno in se je oprl s komolci na naslon od zarjavelega železa.

Spodaj pod njim, na dnu mrčne globeli, je žarelo troje nepremičnih rdečih signalov kakor troje velikih živalskih oči; in še naprej je bilo videti drugih, in v še večji daljavi še drugih. Vsa hip so se razlegali skozi noč zategli ali kratki žvižgi, nekateri od blizu, nekateri komaj slišni, ki so prihajali tam od asnierske stran. Imeli so različen izraz, kakor človeški glasovi. Eden teh zvokov se je približeval z neprestanimi žalostnimi vzdihi, ki so naraščali od trenutka do trenutka, in skoro se je prikazala velika rumena luč, hiteča s silnim ropotom; in Duroy je gledal, kakor je izginjala vrsta železniških voz predoru v žrelo.

Potem si je dejal: "Sedaj pa na delo!" Postavil si je svetilko na mizo; ko pa je hotel začeti pisati, je zapazil, da ima doma samo zvezčič papirja za pisma.

Nič zato, tudi tak je poraben, ako razganež list na dvoje Omočil je pero in zapisal navrh, kar najlepše je mogel:

"Spomni afrikanskega chasseurja."

Potem je preudarjal, kako bi začel prvi stavek.

Uprl je čelo ob dlan in strmel srečo na belo poljo, razgrinjeno pred njim.

Kaj naj pove? Sedaj ni mogel ujeti niti trohe tistega, kar je malo prej pripovedoval, niti ene anekdote, niti enega dejstva, ničesar. Kar se spomni: "Treba je začeti z mojim odhodom." In zapisal je: "Bilo je 1874

leta, okoli petnajstega maja, ko je izmučena Francija počivala izza katastrof usodnega leta.

Hipoma se je ustavil, ker ni vedel, kako bi napeljal na naslednje na svoje vkrcanje, vožnjo in na prve vtiske

Ko je premišljeval deset minut, se je odločil, da odloži uvod na drugi dan, sedaj pa opiše takoj Algir.

In zapisal je na svoj papir: "Algir je čisto belo mesto." ne da bi se mu posrečilo, spraviti kaj drugega na dan. Gledal je v spominu lepo, svetlo mesto, hise s ploščatimi strehemi, ki so se spuščale z gorskih strmin kakor kaskada proti morju, ali niti ene besede ni našel, da bi izrazil to, kar je videl, kar je čutil.

Po hudem naporu je pristavil: "Njegovi prebivalci so deloma Arabci." Nato je vrgel pero na mizo in se vstal.

Na svoji mali železni postelji, na kateri se je bila naredila tam, kjer je vedno ležal, vdrtna, je zagledal razmetano svojo obleko za vsak dan, prazno, onemoglo, mlahavo, grdo, kakor cape v Morgui. In na slamatem stolu je stal narobe njegov cilindar, njegov edini klobuk, kakor da prepih vobojanje.

Po stenah, prepih s sivimi tapetami z višnjevimi žopki, je bilo toliko madežev, kolikor cvetic starih, slinopki, je bilo toliko madežev, kolikor cvetic starih, sumaraj; od ubitih mrčesov ali olja, od odtiskov prstov, mastnih od pomade, ali od pene, ki je brizgala med umivanjem iz umivalnika. To je dišalo po spomutni revščini, revščini pariških opremljenih sob. In obupano ogorčenje ga je vzbodilo proti siromaštvu njegovega življenja. Rekel si je, da je treba, odtod, nemudoma, da je treba končiti takoj jutri to klaverno življenje.

Kar ga je zgrabila zopet nenadoma živa želja po delu, je sedel za mizo in iz jezova iskati fraz, da bi spretno narisal čudno in očarljivo lice Algira, te predsobe misteriozne in globoke Afrike, Afrike Arabcev-skitalcev in neznanih črncev, neraziskane in vabljive Afrike. odkoder nam kažejo večni splojni javnih zverinjah

neverjetne živali, kakor ustvarjene za pravljice, noje, te čudežne kure, gazele, te prelepe kóze, presenetljive in groteskne žirafe, mirno-resne kamele, ogromne povodne konje, nekazne nosoroge, in gorile, te strašne sestre človeku.

Čutil je kako mu nedoločno prihajajo misli; povedal bi jih bil nemara lahko, a nikakor jih ni mogel zbolikovati v pisani besedi. Ta njegova nemoč ga je razburjala, iznova je vstal, roke so mu bile vlažne od znoja, in po sencih mu je razbijala kri.

In ko so mu padle oči na račun od perice, ki mu ga je bil prinesel hišnik tisti večer v sobo, ga je prišla nenadoma strašna brezupnost. V trenutku ga je minilo vse veselje kakor ga je minilo zaupanje vase in vera v bodočnost. Konec je: vsega je konec, ničesar se ne bo naredil; čutil se je praznega, nesposobnega, nepotrebne, čisto onemoglega.

Šel je ter se je naslonil zopet na okno, ravno ko je burno prihrumel vlak iz predora. Pomikal se je tam spodaj v daljavo, preko polj in ravnin je šel, proti morju. In Duroy se je oglašil v srcu spomin na starše.

Blizu mimo njih pojde ta vlak, samo nekaj milj od njihove hiše. In stopila mu je pred oči, majhna hiša, visoko na rebi, z razgledom na Rouen in brezmejno dolino senske, pri vhodu v vaš canteleuško.

Njegov oče in njegova mati sta imela majhno gostilno, krčmo, kamor so prihajali meščani iz predmestij ob nedeljah zajtrkovati: "A la Belle-Vue". Hotela sta narediti iz svojega sina gospoda, in sta ga poslala v šole. Ko je končal svoje študije in se mu je zrelostni izpit izjavil, je šel v vojsko z namenom, da postane častnik, polkovnik, general. A vopaki stan se mu je pristudil, še predno je doživel svojih let, in sanjal je, da mu bo v Parizu sreča nilejša.

In prišel je tja, ko mu je potekla doba, v kljub prošnam očeta in matere, ki sta ga hotela imeti sedaj, ko so jima splavale nade po vodi, pri sebi. On sam pa je upal v svojo bodočnost: nadejal se je zmage, zakaj vi-

del je v svojem duhu, čeprav še nejasno, dogodke, ki jih bo prav gotovo povzročil in izkoristil.

Pri ljubkih je imel srečo s svojo uniformo, nekaj površnih ljubzenskih zvez in celo splet v višjem svetu; zapeljal je namreč nekemu davkarju hčer, ki je hotela vse ostaviti ter oditi z njim, in nekemu pravemu zastopniku ženo, ki se je bila poizkusila vtopiti iz obupa, ker jo je zapustil.

Njegovi tovariši so govorili o njem: "To je predkan zvitorepec, to je lisjak, ki se bo že izmuznil." In in sam je resnično sklenil, da bo predkan zvitorepec in lisjak.

Njegova prvotna normanska vest se mu je obrusila ob vsakdanjih navadah garnizijskega življenja, okosmatela mu je vzpričo vednih vzgledov roparskih poduhov po Afriki, nedovoljenih dobičarskih poslov, sumljivih sleparstev; poleg tega so jo podžigali pojmi o stanovski časti, kakoršni vladajo v armadi, vojaška širokoustnost, patrijotična čustva, junaške prigode, krožeče med podčastniki, in slava vojnega rokodelstva — tako da je postala časoma ta njegova vest skrinja s trojnimi dnomi, kjer je bilo najti najrazličnejše šare.

A hrepenenje, da bi zlezal na visoko, je neomejeno kraljevalo nad vsem.

Sam ni apazil, da se je zasanjaril, kakor vsak večer. Zamislil si je prekrasno ljubzensko avanturo, ki ga na mah dvede do vresničenja njegovih nad. Ženil se je s hčerjo bankirja ali sploh velikega močeta, ki jo je srečal na cesti in jo pridobil s prvim pogledom.

Rezek pisk lokomotive, ki je prišla sama iz predora, kakor velik konec iz svoje luknje, tekla na vso paro po tiru naravnost proti strojnici, kjer bo počivala, ga je prebudil iz njegovih sanj.

Tedaj ga je navdalo zopet ono neopredeljeno in veselo upanje, ki mu je prihajalo vedno v srce, in vrgel je kar na slevo poljub v noč, poljub ljubezni podobi pričakovane ženske, poljub hrepenenja vroče zaželjeni sreči. Potle je zaprl okno in se je začel slačiti, mrmraje: (Dalej prihi)

FAROVŠKA KUCHARICA

ČEŠKO SPISAL J. Š. BAAR
Poslovenil Fran Albrecht.

(Dalje.)

Na tem malem vrtečem se predmetu je obstal, običaj za trenotek, a je takoj spet z isto silo odtrgal glavo stran. To je opazila kuharica. Hipoma je vrgla od sebe vse te nepravde, prazne besede, ki jih je bila tu govorila v veter in kakor bi usekal, je odločno pomislila, "zdej ali pa nikoli," ter vstala.

"Odide mi", je pomislil kaplan in kot bi mu bilo česa žal, se mu je skrčilo srce, "pobere te stvari z mizice in odide mi", mu je pravil notranji glas. Zravnaval se je na stolu in jel polagoma, nalahno dvigati svoje oči, da bi jih uprl vanjo. Vedel je, da bo ta pogled usodepoln, da pade zavoljo tega pogleda, da omahne, umori svojo čistost in zato je tako obotavljajoče dvigal glavo s prsi, pogledal na mizo, na črni obojato zaprti brevir z officiem, ki ga ni zmolil do konca, na svetilko, na vrsto knjig postavjenih nekoliko višje na pisalniku obrnjenih k njemu s hrbti, ko da se sramujejo — višje — višje — še višje, tam pa je obstal, spotaknil se. Vrh mize na zidu je visel nad križ. Na tem križu je viselo golo človeško telo. Motno se je svetlikala barva njegovega telesa in kakor rubini so se lesketale na njem kaplje krvi.

"Dignare Domine nocte ista," je slišal, ko da prihaja iz brevirja, glasen verz, ki ga je malo prej molil v kompletariju.

"Sine peccato nos custodire," je vzkliknil na ves glas in se dvignil ponosno kot zmagovalac ter se smelo postavil proti Rezi.

Osvobodil se je s tem vzklikom. Liki solnce mu je zalesketala lepota kreposti in povračilo zmage. Vedno se je razvnel za krepost in čistost. Hvalil je dec v šoli in jo navdušeno slikal ljudem s prižnice. In da jo je izgubil, za hipa kratek trenotek, da ni bilo tega pogleda — kaj bi bilo postalo z njim...

"Tak kaj, še eno čašico vam prinesem — da?" in pritnila, privila se je k njemu. Odkočil je od nje liki od kače — "ne, nikakor ne, hvala, dosti imam."

"Potem nemara čašico čaja, likerja," in spet se je plazila k

njemu — "ali saj se me gospod kaplan boji," je zdajci planila v smeh — "umikate se pred mano, izogibljete se mi," in v duši ji je zarenčal glas: "zdej! zdej!" razprla je roke, položila glavo na levo ramo in planivši k njemu klicala: "čemu se bojite? čemu se plašite? Ljubim vas ljubim!"

"Proč, proč," je zavpil kaplan — "da, bojim se vas, bojim se sebe, vsega se danes bojim — proč, proč —"

"Ali ste blazni? Česa se bojite? Sama sva. Zastori so spuščeni, če treba, ugasnem še svetilko, ko imate tak strah," in že je segla po rmenem gumbu, s katerim se je reguliral plamen svetilke. Ni razumela Beneša. Ni pojmlila njegove višine, domnevala je spočetka, da je to, kar mu brani, gola plašljivost, zdaj pa, da je samo strah da bi ga kdo ne videl.

Oči so ji gorele z zelenkastim sijajem prsa so ji sobihala, bilo ji je, da bi se udušila. Z nervoznimi prsti se je bližala k svetilki in ni moglo najti drobnega vijaka. Vse pred njo je bilo kakor z meglo obrito, valovilo je in se nedolžno razblinjalo — usta je imela polodprta in mišice črog ust so se ji stresale in vzdrgetale. Njih koti so se krivilili, nozdrvi drgetale...

"Zver!" je palo Janu tisti na misel in Reza se mu je prignusila. Ničesar ženskega, da, ničesar človeškega ni videl na nji — vez izraz njenega lica se mu je zazdel tako popolnoma zverinski, bestialen, popačen, onečičen od nizkega nagona, da se je stresel v gnusu in odporu.

Njena roka je slednjic našla svetilko, toda privla je napak — svetilka je zagorela kvišku in smrdel dim se je zavalil iz nje in črne saje so legle na čisti stekleni cilindar. Predno je mogla napraviti in priviti svetilko v nasprotno smer, se je Jan popolnoma osvestil. "Samo predrznite se!" je zakričal s silnim glasom, da mu je skoro odrekel, tako strogo in ukazujoče, da je Reza naglo odtegnila roko in se preselečno ozrla k njemu.

Beneš je sam popravil svetilko, stopil k nji, ko da se hoče priviti k tej luči, da ga brani. Zmaga in krepost sta vriskala v njem. Čutil se je silnega kot lev. Premagal se je, njegovo lice pa je še bilo vse resno od te borbe, nagubano, s trpkim izrazom n blede liki obraz mrtičev.

Z rok je pokazal na vrata in je podkrepil to kretnjo z besedami: "idite, idite — lahko noč". "Ah ne, to ni mogoče — saj me vendar ne gonite in ne pehate proč — Beneš — prosim vas — ko bi vedeli, kako jaz po vas —"

"Idite, spozabim se, udarim vas," in iztegnil je roko proti nji, ki se mu je spet bližala.

Zdajci pa je ta razstrašena ženska vsa prebledela. Zaničevana, ponižana, zavržena in osramočena se je zazdela sama sebi. Sram in gnev je potlačil v nji strast in se razlil po njenem mestu. Povsod, kjer jo je prej liki oženj prešinjalo nenasitno poželjenje, ki mu je krivo pravila ljubezen, je začutila zdaj še bolj žog in silen občutek. To je bilo sovraštvo ter silen, grazen gnev.

"Pojdem," je rekla trdo in hladno. Zbudila se je v nji stara Reza, prejšnja, nizkotna deklica ji je govorila s starim, brutalnim glasom — "videti hočem, kdo se bo kesal tega. Že jutri bo tu spal mežnar; povem mu, čemu ne smem spati sama in videti hočem, komu bodo ljudje verovali, videli bomo, videli," je kričala še po stopnicah. — Kaplan je zaloputnil vrata za njo in zavrtel v njih ključ...

"Putifarka," je zletela za njo in Beneš si je živo predstavljaj svetopisemsko povest o Jožefu, "da, prav tako je to bilo," je zasopel še enkrat in čutil, kako mu je naglo odleglo, kako je minila njegova napetost, ko da je nevid na roka na mah prerezala vse vezi, ki so ga oklepale.

"Kakor to svetilko me je hotela potisniti dol, v greh, ugasniti v meni luč. Dobil sem igro," in ozrl se je na zakajeno svetilko. Domislil se je, kako je tudi v njem spočetka zagorela strast in mu s sajam zamazala stene duše. "Greh se me je od taknil," in hvaležno se je ozrl na Krista. "Dobil sem igro," je zavrisnil in skočil kvišku. Prišel je tekati po svoji sobi. Od vrat do okna jo je meril z dolgimi koraki. Žal mu je bilo, da je noč, da ne more zgrabiti za svojo družico, zakrivilo črno palico, ter zbežati z njo ven, ven na cesto, dokler ne bi utrujen, zdelan, izmučen omahnil na tla. Razumel je, čemu so svetniki bical svoje telo do krvi in ga mučili s posti. Globoko se je oddahnil. — "Se diši po grehu tu okoli," in čutil je rezedin in Rezin vonj, ki je prihajal od nje obleke, las, od nje vse ter se zdaj polnil kaplanovo sobo. Potegnil je zastor kvišku in odprl okno v hladno noč. Rezki, mrzli zrak ga je obil in zavel krog njega v sobo.

Kakor se ujeti lev prestopa v kletki za gostimi mrežami z ene noge na drugo ter bega iz kota v kot, dokler se ne utruji in zgrudi, tako je Jan dolgo, dolgo časa hodil v svoji zaklenjeni izbi.

Vse, kar je pred kratkim doživel, se je polagalo v njem. Ugašalo je in medlelo vse, kar ga je tako razburkalo. Ohladil se je liki jeklo, tako trdega, krepkega se je čutil. Bil je zdaj kakor jeklen oklep, po katerem je udaril oster meč, pustivši na njem samo slabo brazgotino, jedva spomin. Kakor postane ilnat opeka v ognju trda, tako utrjenega se je čutil tudi on zdaj po prestanem boju. Zmagal je, obvaroval se. Toda videl je, kako so se pogosto razpočile in razdrobile tudi najtrše opeke, če je kdo pri zlaganju močno udaril obnje.

"In fuga salus..." si je dejal, "proč moram in pojdem." Sedel je k pisalni mizi ter pisal konzi toriju. Hiše svojega župnika ni kompromitiral. Omenil je samo

FEDERALNA UPRAVA.

NEW YORK. — (Jugoslovanski Oddelek F. L. I. S.) Pred kratkim smo priobčili članek, v katerem smo razjasnili sistem zvezne uprave Združenih Držav, in pomen raznih federalnih Departmentov. Povedali smo glavne točke o Department of Labor; naj sledi danes

II. Department of State.

Department of State je to, kar se v drugih državah zove Ministerstvo zunanjih stvari. Ta department se peča z vsemi zadevami, tičežih se drugih inozemskih držav, vseh zadev med vlado Združenih Držav in vladami drugih dežel; vseh zadev, tičežih se pravic ameriških državljanov, živčih v inozemski, oziroma vseh zadev, tičežih se njihovih interesov v inozemstvu. Secretary of State (državni tajnik) je sploh priznan kot ministerski predsednik vlade Združenih Držav. Ako bi Predsednik Združenih Držav in tudi Podpredsednik umrl, bi on postal Predsednik. Sedanji Secretary of State je bivši "Justice" Najvišjega Sodišča, Charles Evans Hughes.

Predsednik Združenih Držav običuje potom državnega tajnika z inozemskimi vladami in njihovimi zastopniki v Združenih Državah. On je tudi čuvaj velikega pečata Združenih Držav in kontrastignija (sopodpisuje) vse Predsednikove proklamacije ter

ekscentrično žensko, ki hodi za njim in bi ga mogla kompromitirati. Prosil je za premeščanje, hitro, čim prej tem bolje. Zapečatil je svojo prošnjo in šele potem legel spat.

Spodaj pod njim je od gneva plakala Reza. Tudi ona ni spala. Stresal jo je srd, neuspeh, prevara. Mučil jo je zasmeh, namota in ponižanje, ki so jo zalik gavranom obletavali in dražili, posmehovali se ji in krohotali. V Rezinu duši je bilo kakor na pogorišču. Kakor ostanejo po požaru, ko je pogasjen, grušč, saj je, opaljeni tramovi ter zakajeni zidovi in rezki smrad vsenaokoli, prav tako v njeni duši od vseh tega, razen silne, umazane želje po maščevanju.

Slišala je korake kaplanove nad sabo. Dolgo se je tolažila in mislila, da se spametuje, odloči, da pride k nji, sem dol, da jo prosí odproščanja. Pri slehernem šumu se je zdrznila, domnevajoč, da sliši tihe, plazeče se korake, a že je spet začela vrh sebe težke in močne korake, "ne, ne prihaja, samo ustavil se je," si je vsakočrat bolešno dejala. "Kako čednosten je, kako svetniški," si je rekla in se srdila na to njegovo krepost. "Bedak je — bedast... do župnišče smrti bi lahko bil pri nas. Koliko pa že imam? Dvanajst? — Ne, skoro trinajst tisoč... in vse bi bilo njegovo, ko bi mu nekoč vodila župnišče — toda ne, še izgovoriti me ni pustil, idite, idite! — videli bomo, kdo pojde," in se je spet zamislila.

"To poštenje ga bo drago stalo, ta čednost njegova še dražje, videti hočem, če mu bodo ljudje verjeli?"

Ni zaspala. Vso noč si je pustila goreti svetilko, da bi jo noč ni čuvaj opazil.

"Cerkovnik, cerkovnik, vsa sem iz sebe," je navsezgodaj planila k mežnarju, ko je prišel po ključ in zvonit jutranjico, "naj takoj pride sem vaša žena, niti trenotek ne morem, ne smem biti sama in dokler ne bo gospoda župnika, morate spati vi tu v župnišću, razumete?"

In ta dan je bila na dubski fari nalik uveli rož v prah po teptana duhovniška čast kaplana Jana Beneša.

(Dalje prih.)

pritiska k njim državni pečat; isto velja tudi glede tiralnice proti ljudem, ki so zbežali v inozemstvo in katerih izročitev se zahteva.

State Department prihaja v ne posredno dotiko z državljani potom svojega urada za potne liste (passport bureau) in potom diplomatskih in konzularnih uradov.

Ameriški državljani, ki hočejo potovati v inozemstvo, morajo v mnogih slučajih imeti potni list, podpisan od samega Secretary of State. Prošnjo za potni list treba vložiti pri County Court ali pri kakem federalnem sodišču, ki dostavlja prošnjo State Departmentu.

State Department ima v vsakem važnejšem mestu po svetu svojega ameriškega konzula, katerega dolžnost je da gredo na roko Amerikancem v inozemstvu in da čuvajo interese ameriških trgovcev. On daje vsakemu ameriškemu državljanu informacije o trgovskih razmerah v deželi, kjer je nameščen. Konzuli ostajajo v ozkem stiku s importirji dotične dežele, tako da so v stanu ne le dati njim potrebne informacije, ampak tudi poročati od časa do časa Združenim Državam o stvareh, ki zanimajo trgovski svet.

Konzuli dajejo informacije trgovcem ne le osebno, ampak odgovarjajo tudi na vsako pismo, poslano njim glede pokrajine, v kateri so namešteni. Pošiljajo redna poročila o trgovskih prilogostih za ameriško trgovino v inozemstvu in držijo v svojem uradu kataloge in cenike za ameriške produkte, v svrhu da navajajo trgovce v svojem delokrogu, naj naročijo blago iz Združenih Držav. Ako ameriški državljan umre v inozemstvu, ne da bi tam zapustil svojega pravnega zastopnika, je dolžnost konzula, da čuva interese ameriških dedičev.

Vsakdor, ki se hoče preseliti v Združene Države, mora dobiti na svoj potni list vizum ameriškega konzula. Ameriški prijatelji in sorodniki dotičnika utegnejo biti od velike pomoči, ako pišejo konzulu in izjavljajo, zlasti v slučaju mlajših in postarnih priseljencev, da bodo skrbeli za nje in jamčijo, da ne postanejo breme na račun javnega ali privatnega dobrodelstva.

Diplomatična služba obstoja od veleposlanikov (ambassadors) in poslanikov (ministers) v inozemskih deželah. Oni predstavljajo vez med State Department in vlado, pri kateri so pooblaščen. Ravno kakor konzuli tako tudi oni so pripravljeni pomagati Amerikancem, ki se nahajajo v inozemstvu.

Foreign Trade Adviser (Urad za nasvete glede inozemske trgovine) je oddelek tega Departmenta, ki prejema poročila od konzulov glede priložnosti za ameriško trgovino v inozemstvu in je pripravljen dati vsake informacije v tem pogledu.

Oglašujte v "Enakopravnosti!"

Božične melodije.

Zložil Silvin Sardenko.

Po jasnobeli poti.

Jaz grem po blaženi samoti, po biserni krasoti. In prašajo snežinke, kristalne krasotinke: Kam greš?

Jaz grem pod nemirni nebesi, pod tihiimi drevesi, In prašajo ivje belo, ko hodim pot veselo: Kam greš?

Jaz grem čez vrste njih nebrojnih čez zibel žit pokojnih. Po jasnobeli poti Rožiču grem naproti — tja v rodno vas.

Kakor otrok.

Že slišim njih zvonove ubrane v glasih treh, po vasi pesem plove, vesela kakor smeh, nedolžna kakor sneg.

Ko jih nocoj poslušam obraz je ves zavzet, zavzeta vsa je duša od pesmi davnih let. In jaz — otrok sem spet.

Uspavanka.

Vsa zemlja kakor velik vrt; po vrtu hodi zima — smrt, razgrinja beli pajčolan, od rosin niti celotkan: Spavaj — spavaj!

Širokogrudna zemlja ti, prerajala si mnogo dni. Sedaj prihajam rajat jaz, a naj zagnem tvoj obraz:

Spavaj — spavaj!

Kot dete te povila bom in v zibel položila bom, vso noč pri tebi bdela bom in kakor mati pela bom: Spavaj — spavaj!

Tam zunaj pada mrzli sneg, tam zunaj hodi črni greh, preplasil tvoje bi oči, oskrnil tvoj čisto kri: Spavaj — spavaj!

RAZNE VESTI.

V Italiji so se tudi udarili. V Livuriji so kovinarji proglasili splošno stavko, kateri so se pridružili tudi tiskarji. Vedno bolj je očito, da se bodo kovinarji s svojimi zatiralci spoprijeli na celi črti. To je eden izmed povojnih pojavov. Kapitalizem, ki je doživljal za vojne orgije profitarstva, se še ne more užitviti v moralne razmere, ki so zahteva človeštva po veliki nemorali krvavdal, da družba ni sodišče.

v h let in ne mara popustiti nič od svoje prejšnje metode nakopičevanja zlatih zakladov s pomočjo bede 90 odstotkov človeštva. Veliki boj, ki se v tem znamenju bje s skoro neverjetno srditostjo po vsem ostalem svetu, se tudi nam bolj in bolj približuje ter nas bo prej ali slej zajel. Bodimo na straži! Nismo sicer industrijalna država in tudi proletarsko gibanje pri nas ni tako razvito, kakor bi drugače bilo, če bi stali gospodarsko eno stopnjo višje, vendar pa ne tratimo v teh časih svojih hoči z medsebojnimi prepri. Delavstvo je lahko spoznalo, da doseže edino tedaj kak uspeh, če nastopi složno z močjo svojih organizacij, ker tudi pri nas skuša buržoazija postopati po načinu njej sorodne buržoazije drugod. Obenem pa je naša buržoazija še strokat nesramnejša kot vsaka druga, ker hoče ljudstvu odvzeti še tiste bore pravice, ki smo si jih stežkim trdom izbojevali, in ki so drugod same po sebi razumljive. Bodimo torej na straži in se oklenimo trdnje svojih organizacij! In delavstvo naj ne pozabi, da je vse, kar ima danes pravic v svojih rokah, delo: socialističnih organizacij!

Sinovej v komunizem. "Humanite" objavlja članek "Sinovej", ki izjavja, da je najvažnejši uspeh moskovskega kongresa ta, da se je tretja internacionala prilagodila novo ustvarjenemu položaju. Komunisti si prizadevajo, da bi proletarske mase pritegnili popolnoma in da bi svoje delovanje raztegnili na vse organizacije, do športnih udruženj. Revolucija še ni končana. V bodočnosti, ki ni daleč, se pripravljajo novi boji, ki bodo Evropo in ves svet pretresli bolj kakor vsi dosedanji boji.

Krvava demonstracija v Šibeniku v Dalmaciji. Dne 31. okt. so priredili dalmatinski zemljoradniki pod vodstvom klerikalcev shod, katerega pa je oblast prepovedala. Pri tem je prišlo do demonstracij in so demonstranti razbili občinsko hišo. Orožniki so streljali in težko ranili več oseb.

Otvoritev telefonske centrale in javne govorilnice v Trebnjem. Pri poštnem in brzojavnem uradu Trebnje se je otvorila 17. oktobra t. l. telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet.

Voznik Mike Gannon, 4927 Madison Ave, uslužben pri East Ohio plinovni družbi kot "truck driver", je bil kaznovan na \$1 kazni in sodne stroške, ker je peljal s tovornim avtomobilom po Franklin Ave., kjer je dovoljeno voziti samo z osebnimi avtomobili. Mike se je izgovarjal, da ga je poslala tja plinovna družba, toda sodnik mu je povečal po veliki nemorali krvavdal, da družba ni sodišče.

DOCTOR BAILEY, "Specijalist"

Zdravi nove in zastarele bolezni moških in žensk že 21 let. Najnovejša metoda in gotov uspeh. Ako trpite od zastrupljenja krvi, kožnih bolezni, revmatizma, srca, pljuč, želodca, jetrih, zlati žili, počenja, nosu, grlu in krofa. Pojdite k njemu in ozdravite. On vam da ono slovečo krvo zdravilo 606 in 914. Tudi najkasnejše električno in X-Ray zdravljenje. Vse zdravljenje opravlja Dr. Bailey sam, osebno in zaupno. Njegovo delo je najboljšje, njegove cene najnižje.

Mi govorimo Slovensko. Uradne ure od 9:30 dop. do 8. zv. Ob nedeljah od 10 dop. do 1 pop. 5511 Euclid Ave. blizu E. 55 St. Drugo nadstropje soba 222 Cleveland, Ohio.

X-RAY PREISKAVA \$1.00

ZA ZABAVO IN POUK

— čitajte —

"V močvirju velemesta"

Roman iz življenja priseljenke v Ameriki
CENA 50c.
Naročite pri
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba
6418 ST. CLAIR AVE.

Ravnokar je izšla knjiga

Razkrinkani Habsburžani

katero je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.

Knjigo je spisala grofica Larich, bivša dvorna dama na Dunaju.

V knjigi opisuje vse podrobnosti vladajoče habsburške klike, kakor tudi smrt cesarjevega Rudolfa.

Knjiga je jako interesantna in priporočamo rojakom, da si jo takoj naročijo.

Cena knjige je samo 60c

VLOŽNA KNJIŽNICA JE VAŠ POTNI LIST.

ker je popolnoma naravno, da mora biti mlad mož, ki ima vložno knjižnico pošten in delaven fant, drugače ne bi imel nič prihranjenega denarja. Nemogoče je prioriti si svojo pot skozi svet ter postati neodvisen in uspešen, ne da bi dajali na stran nekaj svojih prihrankov. Najboljše je, da jih vložite v varen zavod, kakor je naša Posojilnica, ki obenem stoji na strani svojim rojakom.

Mi plačamo OBRESTI PO 5% na vaše vloge.

Mednarodno Stavbinsko & Posojilno Drustvo
6313 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zabaven Večer

priredi

KLUB DRUŠTEV S. N. DOMA

na

31. Decembra 1921.

in

1. Januarja, 1922.
v svojih lastnih prostorih.

Na programu so različne igre ter ples pod vodstvom godbe "Bled". Slovenci in Slovenke, moške in fantje, ženske in dekleta ne ostanite doma, temveč pridite, da si v krogu svojih prijateljev in znancev voščite srečno in zadovoljno Novo Leto. Pridimo vsi in požimo, da hočemo praznovati prihodnje Novo Leto v novem ter moderno zgrajenem Narodnem Domu.

Da se vidimo 31. decembra in 1. januarja!
Odbor.

JAKO LEPA PRILIKA.

Kadar dobite naznanilo od zastopnika kake zavarovalne družbe ali od banke kamor dolgujete na vaše posvetje da pridete v njihovo pisarno in zavarovalnico ponovite, ne trčite časa po nepotrebnem. Jaz vam vse to lahko naredim in mogoče še bolj zanesljivo kot kje drugje in tako lahko vse to opravite zvečer od 6:30 do 8:30 vsak večer razen nedelje.

JOSEPH ZAJEC
15605 WATERLOO RD.
Cleveland, O.
TELEFON: Main 1441
Central 8821—W.
Mihael C. Cerrezin
HRVAŠKO-SLOVENSKI ODVETNIK
414 Engineers Bldg.
St. Clair Ave. & Ontario St.
blizu Public Square.

ZAKAJ?

ZATO: Ker hočete dnevnik, ki se bori za vaše interese in ker je istega nemogoče izdajati brez oglasov —

ZATO: ker pomeni vsak oglas v vašem listu več dohodkov za vaš list —

ZATO: ker ako kupujete od trgovcev, ki oglašajo v Enakopravnosti, ni potreba od vas nikake žrtve a istočasno pomagata vašemu listu finančno —

ZATO: ker ako omenite trgovcu, da kupujete pri njem zato, ker oglašja v Enakopravnosti, bo dal čim več oglasov —

ZATO: Vpoštevajte najprvo one trgovce ki oglašajo v dnevniku

"ENAKOPRAVNOST"

In naročate se nanj.
Vedno najnovejše vesti, povesti itd.
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba
Princeton 551
6418 ST. CLAIR AVE.

Ameriško državljanstvo.

Popolna navodila za one ki želijo postati Državljeni Zdrženih Držav Amerike

Priredil

JUGOSLOVANSKI ODDJEL FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE

Predgovor napisal

RAYMOND F. CHRIST,

Director of Citizenship Department of Labor Washington, D. C.

27. Q. Who are the electors?
V. Kdo so ti volilni možje?
A. They are representatives chosen by the people.
O. To so zastopniki, ki jih ljudstvo izvoli.
27. Q. How many electors are there?
V. Koliko je teh volilnih mož?
A. As many as there are congressmen and senators.
O. Toliko, kolikor je poslancev in senatorjev.
28. Q. Who may become President?
V. Kdo mora postati Predsednik?
A. Any native-born citizen, at least thirty-five years of age, and a resident of this country for at least fourteen years.
O. Vsak državljan, rojen v Zdrženih Državah, ki je najmanj 35 let star in ki je stanoval v tej zemlji najmanj štirinajst let.
29. Q. How is the Vice-President elected?
V. Kako je izvoljen podpredsednik?
A. In like manner at the same time as the president.
O. Na isti način in ob istem času kakor Predsednik.
30. Could the President or the Vice President be removed from office?
V. Ali je mogoče odstaviti Predsednika ali Podpredsednika?
A. Yes: by impeachment of the Senate.
31. Q. Who is the Commander in Chief of the Army and Navy?
V. Kdo je vrhovni poveljnik vojske in mornarice?
A. The President.
O. Predsednik.
32. Q. What are the most important duties of the President?
V. Katere so najpomembnejše dolžnosti Predsednika?
A. a) To represent the United States in its relations with other nations. b) To command The Army and Navy. c) To advise Congress when he thinks new laws are needed. d) To see that the Federal laws are obeyed. e) To appoint a large number of government officers.
O. a) Predstavljati Zdržene Države v njihovih odnosih nasproti drugim narodom. b) Zapovedovati vojski in mornarici. c) Nasvetovati kongresu, kadar misli da so potrebni novi zakoni. d) Paziti na to, da se ubogajo federalni zakoni. e) Imenovati veliko število vladnih uradnikov.
33. Q. What direct assistants does the President have?
V. Katere neposredne pomočnike ima Predsednik?
A. The Cabinet.
O. Kabinet (ministerstvo).
34. Q. What is the Cabinet?
V. Kaj je kabinet?
A. A body of ten officials to help and advise him in carrying on the work of the government.
O. Skupina desetorice uradnikov, ki pomagajo in svetujejo Predsedniku v upravljanju vladnih poslov.
35. Q. Who are the ten officers?
V. Kdo so ta desetorica uradnikov?
A. The Secretary of State, Secretary of Treasury, Secretary of War, Attorney General, Postmaster General, Secretary of the Navy, Secretary of the Interior, Secretary of Agriculture, Secretary of Commerce, Secretary of Labor.
O. Državni tajnik, finančni tajnik, vojni tajnik, vrhovni odvetnik, glavni poštar, tajnik mornarice, tajnik notranjih zadev, tajnik za poljedelstvo, tajnik za trgovino in tajnik za delo.
36. Q. Are the cabinet officers elected?
V. Ali se člani kabineta volijo?
A. No — they are appointed by the President and their appointment ratified by the Senate.
O. Ne — predsednik jih imenuje, in njihovo imenovanje potrjuje senat.
37. Q. If the President dies or resigns or is removed by impeachment, who takes his place?
V. Ako Predsednik umre ali odstopi ali je odstavljen vsled obtožbe, kdo prevzame njegovo mesto?
A. The Vice President of the United States.
O. Podpredsednik Zdrženih Držav.
38. Q. If both the President and the Vice President die or resign or are removed from office by impeachment, who takes their place?
V. Ako oboje predsednik in podpredsednik umre ali odstopi ali je odstavljen vsled obtožbe, kdo prevzame njihovo mesto?
A. The Speaker of the House of Representatives.
O. Predsednik Zdrženih Držav.

Clevelandske novice.

— Kakšni naj bodo prazniki? Bodo li mokri ali suhi? To je vprašanje, katero ne dela povprečnemu izmed nas nikakih skrbi. Kdor ga le ima kje kako kapljico, ga bo med prazniki pri nesel na dan ter pogostil svoje prijatelje in znance. Kot se čuje, bodo te dni suhi agentje mirovali in ne bodo vpeljali nikakega posebnega pogona, kot se je mislilo. Southwell, tajnik Dry Maintenance lige je rekel, da je odvisno od zveznih in mestnih oblasti, ali se naj 18. amendment strogo spoštuje ali ne. Zvezni agentje bodo sicer tekmo praznikov na delu, toda ker jim ni pridržena nikaka posebna pomoč bo njih aktivnost enaka vsa kemu drugemu dnevu in letu.

— Igrače iz Nemčije. Ameriške izdelovalci igrač se pritožujejo, da jim uvoz igrač iz Nemčije silno škoduje, ter da ne morejo z njimi kompetirati. Kompeticija je posebno nevarna kar se tiče punčk in porcelanastih posodic, dočim pri igračah iz pleha in lesa ni še take nevarnosti. Tako se je izrazil Friedrich Pfefferkorn od Geo. Bowman družbe, ki izdeluje precejšnjo vrsto igrač in je član zveze izdelovalcev igrač, ki zahteva višji tarif na nemške in japonske igrače in punčke. Nadalje se je izrazil Pfefferkorn, da je bilo najmanj 75 odstotkov punčk prodanih letos, tujezemskemu izdelku. Trgovci pravijo, da je temu tako, ker se dobijo igrače iz Nemčije mnogo ceneje. Mnogo družin si druga leta radi visokih cen sploh misliti ni moglo, da bi kupile enake igrače kot so jih kupile letos, kajti stale so preveč denarja. Na nekem zaslišanju v Washingtonu je bilo poročano, da ekzistira izmed 134 tovarn za igrače le še 12, in to vse radi tujezemske trgovine.

Kupujemo in prodajamo pohištvo.

Selimo in hranimo pohištvo
J. E. WILSON
15408 WATERLOO RD.
Tel. Wood 54—L

CUNARD-ANCHOR

Največje, najhitrejšje ladje na svetu. S potniki se postopa najugodnejše. V vašem mestu ali blizu, se nahaja naš lokalni zastopnik.

V Jugoslavijo, Bolgarijo, na Romunsko in Madžarsko
Preko Dubrovnik, Trst in Reko
ITALIA 5. Jan.
Listki \$87 — Davek \$5.00

Preko Cherbourg
Southampton
SAXONIA 21. Jan.
CARMANIA 31. dec.
Nove ladje plovejo direktno v Hamburg.

THE W-K DRUG CO.
St. Clair, vogal Addison Rd.
Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

Mi izpolnjujemo zdravniške recepte točno in natančno.
JOHN KOMIN,
Lekarnar.

Frank Zakrajšek
Najmodernejši pogrebni zavod v Clevelandu
POGREBNIK IN EMBALMER
1105 Norwood Rd.
Tel. Princeton 1735—W.
TEL. Rosedale: 4983
Avtomobili za krste, poroke in pogrebe in druge prilike.

MALI OGLASI

ODDA SE STANOVANJE
obstoječe iz treh sob; električna in plin; pripravno za družino ali za pečlarje. Vprašajte na 1009 E. 62. St. (303)

VEČ DOBRIH PEVCEV — KANARČKOV
imam na prodaj. Zgledate se in oglejte si jih na 1419 E. 51 St. (301)

IZVRSTNE
italijanske kromatične in piano harmonike se prodajo poceni na 6532 St. Clair Ave. (301)

IZ DOMAČIH ROŽ ZANESLJIVO IZKUŠENO ZDRAVILO ZA LIŠAJE IN PRIŠČE.
FRANK GRADIŠAR, BOX 157 ELY, MINN. (302)

X-ZARKI so prikazali deistvo da protina, povzročijo slabe zobe. Vi s svojim zdravjem zelo krivično velike reumatizma, boleznij v žlezu in ledvicah, na srcu, tuberkuloze in postopate, in kazite vašo osebnost, s tem, da zanemarjate svoje zobe. Puluje zob brez bolečin. Plin in oxvren.
Uradne ure od 9. dne, do 12. Od 1. do 5. pop. Odprto ob torkih, petkih zvečer do 7:30. Druge ure po dogovoru. Zaprto ob sredah popoldne. Tel. Bell. Rosedale 2377. Govorimo slovensko.

DR. FRANCIS L. KENNEDY
Dentist—Zobozdravnik
5402 Superior Ave. vogal E. 55th St. Suite 8 CLEVELAND, O.

NAZNANILO.

Članom dr. Baron Vega naznanjam, da se vrši v nedeljo, 25. decembra 1921 ob 8. uri popoldne glavna letna seja v Slov. Domu na Holmes Ave. Na programu bodo volitve odbora za leto 1922 istotako se bo prodajalo na seji blago od društva Avstrijskih veteranov.

Udeležite se vsi brez izjeme. Torej na svidenje, 25. decembra v Slov. Domu.
IGNACIJ MEDVED, tajnik,
15313 Holmes Ave. (301)

GOTOVINA ZA LIBERTY BONDE, vojnovarčevalne znamke, bisere, ure, staro zlato, srebro, platinum, zlatino, nerabljenе pošne znamke, živo srebro, magnetne igle, in za vsako stvar ki ima kako vrednost. Prinesite ali pošljite na Simon, Reliable Broker. Lastnik Ohio Smelting and Refining Co. soba št. 216 Lenox Bldg. vogal 9th St. in Euclid Ave. Odprto vsak dan do 6. ure zvečer. (x)

POZOR!
Rojakom naznanjam, da imam naprodaj vsakovrstne
ŽIVE PRAŠICE,
katere prodajam po najnižji ceni. Kdor jih hoče zbrati, sam naj se oglasi vsako nedeljo ob 1. uri popoldne, in popeljem ga na farmo, da si izbere takšnega kakor sam hoče. Voznina prosta.
JOHN SRAKAR,
14710 Darwin Ave.
blizu Collinwood Lumber jarda. (x)

Tel. Central 2373 R.
Gramofonske Plošče
zahtevajte novi cenik Slovenske PLOŠČE preje \$1.00 sedaj 85c
VELIKA ZALOGA UR IN ZLATNINE.
Wm. Sitter
5805 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, O.

PRVA SLOV. SPIRITUALISTIČNA CERKEV

se zbere
V NEDELJO, 25. DEC.
ob 2 uri popoldne
na St. Clair Ave. in E. 72nd St.
v T. O. O. dvorani

BOŽIČNA SLUŽBA

nakar sledijo poročila.
Poročevalci: Sophie Boldin, Jennie Mandel, Rose in Mary Pekol, Frank Malida in drugi. Vsi dobrodošli.
Opozarja se vas na semenj, katerega se bo priredilo 25. in 26. februarja, 1922, t. j. v soboto ob 7. uri zvečer in v nedeljo ob 2. popoldne, v Grdinovi dvorani
Rev. Marie Struna, župnik
1095 Addison Rd

John J. Keiper PRAKTIČEN PLUMBER

Napeljevalec plinovnih cevij in gradilec podcestnih kanalov. Točna postrežba.
5415 ST. CLAIR AVE.
vogal E. 55. St.
Bell telefon: Randolph 850

Prospect 2420 Central 1768

The F. W. Zimmerman Co.

splošni prevažalci
Pripravljamo in postavimo na prostor blagajne, stroje, pohištvo za pakamo, odpošljemo ali shranimo.
3400 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

VSE DELO

v zvezi s plumbarstvom, vam napravimo dobro in trpežno. Postavljamo furneze, banje, stranišča, itd. Kadar mislite, kaj delati, pridite k nam po proračun in prepričani smo, da vam bo naša cena po volji.

Chas. W. Wohl
Plumbing & Heating
381 E. 156 St., Cleveland, Ohio.
Eddy 8236-R.

POPRAVITE SVOJE ZUBE SEDAJ!

Moje cene so sedaj iste kot pred vojno. Enajstletno delovanje v tem uradu s tisoči zadovoljnih oseb, ki so dale popravitve zobe pri meni, vam garantira pošteno in dobro postrežbo.

DR. I. S. RUBIN
ZOBOZDRAVNIK
Delo brez bolečin.
5506 ST. CLAIR AVE.

POŠLJANJE DENARJA

po pošti ali brzojavno hitro, poceni, zanesljivo. Na uložke plačamo po 4% obresti. Prodajamo parobrodne listke. Javni notarski oddelk.
AMERICAN UNION BANK
Ivan Nemeth, predsednik
GLAVNI URAD:
10 E. 22nd Street.
PODRUŽNICA:
1597 2nd Avenue.
New York City

MOŠKI KLOBUKI

\$3.50 moški klobuki, sedaj \$2.80
\$4.00 " " " \$3.20
\$5.00 " " " \$3.98
\$6.00 " " " \$4.80

SPECIAL:

moški baržunasti klobuki \$5.00.
Belaj & Mocnik
6205 St. Clair Ave., Cleveland, O.

(Dalje prih.)